

Ценност, безъ която не може...

Много често се говори, че да се създаде характеръ, значи да се създаде **човѣкъ**; да се създадатъ хора съ добри характери, значи да се създаде добро общество.

Презъ всички времена отдавано е било на характера грамадно значение. Презъ всички времена хората, които сж били съ характери, посочвани били за примѣръ. Посочвани сж били тѣхнитѣ дѣла, тѣхнитѣ думи, тѣхното душевно величие, за да се възбуждатъ благородни чувства у младежъта.

Право е, че характерътъ е една отъ най-великитѣ двигателни сили на свѣта. Само характернитѣ хора подържатъ всичко хубаво и добро въ свѣта. Безъ тѣхъ свѣтътъ би пропадналъ.

Гениятъ възбужда очудване, но характерътъ възбужда уважение. Гениятъ е дѣло на мозъка, характерътъ е дѣло на чувствата. Гениалнитѣ хора действуватъ върху разума, а характернитѣ хора — върху съвестъта. И ако обществата благоговѣятъ предъ първитѣ, тѣ вървятъ следъ вторитѣ.

Ако у гениятъ липсва добросъвестностъ и правда, той не може да се гордѣе съ характеръ. Само правдата внушава довѣрие у хората. Тѣ се осланятъ само на справедливия човѣкъ. Ето защо не силата на ума, а характерътъ влияе върху обществото. И често пѣти влиянието на характернитѣ хора надвишава тѣхнитѣ умствени дарби.

Богатството не винаги живѣе подъ единъ покривъ съ благородния характеръ; често пѣти то върви ржка за ржка съ разврата. Богатството, дадено въ ржцетѣ на слабохарактерни хора, служи за изкушение и е източникъ на злото.

Бедността и благородството по-лесно си живуватъ. Човѣкъ може да не бжде богатъ, да бжде само трудолюбивъ, въздържанъ и честенъ — и тѣзи му качества сж достатъчни, за да му осигурятъ почтено мѣсто въ реда на добритѣ хора.

Лютеръ, кога умрѣлъ, не оставилъ нито стотинка. И все пакъ неговото нравствено влияние било грамадно: уважавали го повече, отколкото всичкитѣ тогавашни нѣмски владѣтели, взети заедно.

Въ старо време единъ прочутъ по своето богатство и разкошъ ораторъ посетилъ философа Епиктетъ. Епиктетъ го приелъ много студено и му казалъ:

„Въ тебе нѣма никакво искрено желание да се запознаешъ съ нашето учение — идешъ само да си чешешъ езика“.